

BOŞANMA KAYGISI ÖLÇEĞİ: GEÇERLİLİK VE GÜVENİLİRLİK

Ahmet AKIN*
Belkıs GÜNEŞ KAHRİMAN**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Boşanma Kaygısı Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenirliğini incelemektir. Çalışma yaşları 20 ile 50 ve üstü arasında değişen, 141'i kadın, 69'u erkek olan toplam 210 kişi üzerinde yürütülmüştür. Boşanma Kaygısı Ölçeği 1 "kesinlikle katılmıyorum" ve 5 "kesinlikle katılıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri SPSS 20 paket programı ile yapılmıştır. Boşanma Kaygısı Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %45'ini açıklayan, öz-değeri 9,5 olan tek boyutlu ve 21 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .38 ile .84 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayısı .94 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .37 ile .81 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Boşanma Kaygısı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Boşanma Kaygısı, Geçerlik, Güvenirlik*

*Prof. Dr. ,İstanbul Medeniyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Aile Danışmanlığı ve Eğitimi Yüksek Lisans Programı, aakin@sakarya.edu.tr

** İstanbul Medeniyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Aile Danışmanlığı ve Eğitimi Yüksek Lisans Programı belkis.gunes76@gmail.com – ist.76@hotmail.com

DIVORCE ANXIETY SCALE:VALIDITY AND RELIABILITY

Abstract

The aim of this study is to develop the divorce anxiety scale and to examine its validity and reliability. The study was performed on a total of 210 people, who are 141 women and 69 men, between the ages of 20 and 50 years and older. The divorce anxiety scale has a Likert-type rating of 5 points, Scale 1 “absolute disagreement” and 5 “absolute agreement”. The construct validity of the scale was examined by exploratory factor analysis, and reliability was evaluated by the Cronbach alpha reliability coefficient for internal consistency. Validity and reliability analyze were performed by using the SPSS 20 package program. As a result of the exploration factor analysis applied to the construct validity of the divorce anxiety scale, a one-dimensional instrument with 21 items and an eigenvalue of 9.5 was obtained, accounting for 45% of the total variance. The KMO sampling coefficient of the scale is 91. The factor values of the scale are between 38 and 84. The Cronbach alpha reliability coefficient for internal consistency was 94. The corrected correlation coefficients for the total sum of the elements of the scale are between 37 and 81. These results demonstrate that the divorce anxiety scale is a valid and reliable measurement tool.

Keywords: *Divorce anxiety, validity, reliability*

Giriş

Gerek sosyal gerekse kültürel bir dizi faktörden dolayı bazı durumlarda bireylerin mutsuz olsalar dahi boşanmaktan kaçınmakta olup, evliliği sağlıklı doyum halinden çıkmasına rağmen ısrarla bu müesseseyi sürdürme yönünde davranış sergilemekte oldukları gözlemlenmektedir. Bu durum evlilikten elde edilen doyumun azalmasına, evli çiftlerin sağlıklı ilişki örüntüleri sergilemesine ve ileri durumlarda çocukların ruh sağlığının zedelenmesine yol açabilmektedir. Salt kaygıdan kaynaklanan bir boşanmayı erteleme düşüncesi bu yönüyle sağlıklı bir aile ortamının sürdürülmesine neden olabilmektedir. Bu araştırmanın amacı Boşanma Kaygı Ölçeği’ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenirliğini incelemektir.

Yöntem

Çalışma Grubu: Çalışma yaşları 20 ile 50 ve üstü arasında değişen, 141’i kadın, 69’u erkek katılımcı olmak üzere 210 kişi üzerinde yürütülmüştür.

Madde Havuzu: Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle 25 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve boşanma kaygısını ölçüp ölçmediği noktalarında incelenmiş ve sonuçta 21 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Boşanma Kaygısı Ölçeği 1 “kesinlikle katılmıyorum” ve 5 “kesinlikle katılıyorum” şeklinde 5’li Likert tipi

bir derecelendirmeye sahiptir. Denemelik form incelenmiş ve yazım ve alan uygunluğu açısından gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

İşlem: Ölçeğin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri SPSS 20 paket programı ile yapılmıştır.

Bulgular

Madde Analizi: Tablo 1’de Boşanma Kaygısı Ölçeği’ne ait düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları yer almaktadır. Tablo incelendiğinde ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .37 ile .81 arasında sıralandığı görülmektedir.

Tablo 1. Boşanma Kaygısı Ölçeği Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon Katsayıları

Madde no	Düzeltilmiş madde toplam korelasyonu	Madde silindiğinde Cronbach alfa	Madde no	Düzeltilmiş madde toplam korelasyonu	Madde silindiğinde Cronbach alfa
1	,624	,932	12	,692	,931
2	,618	,932	13	,614	,932
3	,506	,934	14	,366	,937
4	,514	,933	15	,721	,930
5	,571	,932	16	,702	,930
6	,589	,931	17	,681	,931
7	,662	,934	18	,602	,932
8	,546	,935	19	,752	,930
9	,450	,932	20	,811	,928
10	,594	,931	21	,748	,930
11	,687	,931			

Yapı Geçerliliği: Boşanma Kaygısı Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin iki boyutlu bir yapı sergilediği görülmüştür. Ancak bu çalışmada tek boyutlu bir ölçme aracı elde edilmek istendiğinden veriler faktör analizinde tek boyutla sınırlandırılmıştır. Bu analiz sonucunda toplam varyansın %45'ini açıklayan, öz-değeri 9,5 olan tek boyutlu ve 21 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .38 ile .84 arasında değişmektedir. Faktör yükleri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 2. Boşanma Kaygısı Ölçeği Faktör Yükleri

Madde no	Faktör Yüğü	Madde no	Faktör Yüğü
1	,666	12	,740
2	,648	13	,674
3	,534	14	,382
4	,554	15	,774
5	,624	16	,754
6	,649	17	,725
7	,713	18	,627
8	,572	19	,799
9	,473	20	,838
10	,653	21	,798
11	,726		

Güvenirlik: Boşanma Kaygısı Ölçeği'nin güvenilirliği için Cronbach alfa iç tutarlık güvenilirlik katsayısına bakılmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık güvenilirlik katsayısı .94 olarak bulunmuştur.

Tartışma

Ölçeğin yapı geçerliği için açımlayıcı faktör analizi yapıldığında ölçeğin 21 maddeden oluşan tek boyutlu bir ölçme aracı olduğu ve faktörü yüklerinin .30 değerinin üzerinde olduğu görülmüştür. Bu nedenle ölçeğin yapı geçerliğinin sağlandığı söylenebilir. Ancak gelecek

araştırmalarda boşanma kaygısı kavramıyla ilişkili ölçekler ile bu çalışmada geliştirilen ölçek arasındaki ilişkiler incelenerek ölçeğin uyum geçerliği araştırılabilir.

Ölçeğin güvenirlik çalışması için Cronbach alfa iç tutarlık katsayısına bakılmış ve bu katsayının .70 ölçütünü sağladığı görülmüştür. Bununla birlikte gelecek araştırmalarda ölçeğin test tekrar test güvenirliği incelenebilir. Son olarak ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarının .30 ve üzerinde olduğu saptanmıştır.

Ölçeğin geçerlik ve güvenirliğine ait tüm bu bulgular incelendiğinde Boşanma Kaygısı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ve konuyla ilgili yapılacak araştırmalarda kullanılabileceği söylenebilir.

Kaynakça

Büyüköztürk, ř. (2004), *Veri Analizi El Kitabı*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.

Tezbaşaran, A. A. (1996), *Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu*, Türk Psikologlar Derneği Yayınları, Ankara.

İNSAN HAKLARI HUKUKU KAPSAMINDA AZINLIK HAKLARININ ÖNEMİ VE MAKEDONYA ANAYASASINDAKİ YERİ

Azam KORBAJRAM*

ÖZET

Özellikle 1789 Fransız Bildirgesiyle birlikte batılı devletler insanın insan olmasından ötürü saygı duyulması gerekliliğinin üstünde durmuş ve insan hakları konusunu uluslararası hukuk ve iç hukuk yollarının ortaya koymuş olduğu mekanizmalarla koruma altına almaya başlamıştır. İkinci Dünya Savaşı sonrası Birleşmiş Milletlerin kurulmasıyla birlikte insan hakları daha da genişletilmiş ve konumuz itibarıyla üzerinde durmakta faydalı olacağını düşündüğümüz azınlık hakları da önemli ve koruma altına alınmaya başlayan haklar grubunu ifade etmektedir. Özellikle Avrupa kıtasında yaşanan savaşlar sonrası meydana gelen sınır değişiklikleri, diğer milletlere mensup grupların başka devletlerin egemenliği altında yaşama zorunluluğuyla azınlık hakları ve bu hakların korunması daha bir önem arz etmektedir. NATO ve Avrupa Birliği aday ülkesi konumunda olan Makedonya Cumhuriyetinde de durum farklı sayılmamakla birlikte, birçok farklı ulus ve farklı dine mensup grupların yaşadığı multietnik toplum yapısını ifade etmektedir. 1974 Sosyalist Makedonya Anayasasının özgürlükçü ruhundan sonra 1991 yılı Bağımsız Makedonya Cumhuriyeti Anayasasının toplumun geneline hitap etmeyen ulus-devlet yapısı ve öngörülen Anayasal Değişiklikler ışığında atılan adımları ve bunların topluma yansımaları makalenin inceleme konusunu teşkil etmektedir. Ayrıca söz konusu hakların devlet tarafından tanınması ve koruma mekanizmalarının öngörülmesi ve uygulanmasının son derece önemli olduğu aşikardır.

Anahtar Kelimeler:İnsan Hakları, Azınlık Hakları, Makedonya'da Azınlıklar, Makedonya Cumhuriyeti Anayasası, Avrupa Birliği

THE IMPORTANCE OF MINORITY RIGHTS AND ITS PLACE IN THE MACEDONIAN CONSTITUTION IN SCOPE OF HUMAN RIGHTS LAW

Abstract

Especially with the French Declaration in 1789, the western states emphasized the need to respect human beings because of their human values and began to take human rights issue under the protection of international law and public law more seriously. Upon the establishment of the United Nations after the Second World War, the issues in relation to

*Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi, azamkorbajram@gmail.com